

ствено, защото има чувство и съзнание за доброто и злото...“ „И така на жените е потребно образование, както и на мъжете, образование човеческо, положително, истинско...“⁹.

Недоброжелател: А знаеш ли колко свещи съм изгорил, докато прочета първите обявления на магазините за облекло, които засягат само мъжете! Собствениците им обещаваха, че в тях ще намерят модерни „ризички, обувки, шапки, вратовръзки“. Ролята на мъжа, като основен купувач в семейството, също е на първо място. Дори и когато търговецът предлага стоки за жените, той прави това чрез посредничеството на мъжете. Това, което жената може да прави за развлечение, е да ходи на църква и на баня. И при забавленията тя заема подчинено на мъжа място.¹⁰ В „Цариградски вестник“, първият български вестник в Османската империя, (1848 г.) в броя си от 16 януари 1854 г.¹¹, пише, че билетите за концерт струват 20 гроша за мъжете, докато за жените, придружавани от мъже, концертът е безплатен, т.е. те са само придружителки на мъжа, като едва ли някоя жена ще се осмели сама да посети този концерт. Не е по-различно положението на жената в сферата на образованието. От обявление за девическо училище в Браила, „заведение за възпитание, както и за учение“ (за момичета), в „Дунавска зора“ посочва през 1869 г. какъв е образователният идеал на българката за времето - да знае чужди езици, за да поддържа разговор с евентуални добри партньори за брак, да умеє да шие и да свири на пиано - съчетание между старото домакинство, където шиенето и ръкоделието са на първо място, и новите изисквания¹². Трудно можем да догоним модерното и европейското...

Съмишленник: Във вестниците започват да се появяват наред със статиите по големите национални въпроси и такива, свързани с проблема за необходимостта от образование на българската жена. Видни наши общественици и просветни дейци, като П. Р. Славейков, Марин Дринов, Любен Каравелов и др., проповядват, че призиването на жената не е само в тесния семеен кръг, а новото време изисква и ново възпитание. Към края на 60-те години почти във всички по-големи градове у нас се откриват девически училища, дело на частната инициатива, издържани изключително от правените за тази цел дарения от богати българи-търговци. В църковната кондика на Юбилейна книга на Катедралния храм „Св. Димитър“ в гр. Сливен (1831-1931 г.) е отбелязано: „1840 - Петър х. Берон, родом от Котел, живее в Крайова, изпраща всяка година по хиляда гроша за женското училище; 1850 - същият изпраща 70 топа книги за писане да се продадат и цената им да се даде с лихва, от която да се заплаща на една шивачка да учи момичетата на шев; 1853 - Нена Иванчо Чорбаджийова Желязкова подарява на сливненската черкова, както